

Inleveropdracht 2 (Wiskunde 2)

najaar 2024

★ Deadline voor het inleveren van deze opgave:

WOENSDAG 23 oktober 2024 10:00 (in de pauze van het hoorcollege)

- ★ Vergeet niet je naam en studentnummer te vermelden.
- ★ Iedere student levert eigen uitwerkingen in.
- ★ Geef niet alleen de antwoorden! (uitleg en/of berekeningen zijn belangrijk)
- ★ **Beantwoord de opdrachten A1, A2, B en C op aparte vellen!**
- ★ Inzendingen via email worden **niet** geaccepteerd, *tenzij* hierover van tevoren contact is geweest.

Opdracht A1 ↔ *Les 7 en Les 8* (20 punten)

Beschouw het stelsel niet-lineaire differentiaalvergelijkingen (DV-en):

$$\begin{cases} \dot{x} = -y + x(1 - x^2 - y^2), \\ \dot{y} = x + y(1 - x^2 - y^2). \end{cases} \quad (1)$$

- a) Bereken het stationaire (kritieke) punt van dit stelsel¹.
- b) Wat is het karakter van dit stationaire punt (na linearisatie)?
- c) Laat zien dat stelsel (1), gebruikmakend van poolcoördinaten

$$\begin{cases} x = r \cos(\varphi), \\ y = r \sin(\varphi), \end{cases}$$

geschreven kan worden als:

$$\begin{cases} \dot{r} = r(1 - r^2), & r \geq 0, & r^2 = x^2 + y^2 \geq 0, \\ \dot{\varphi} = 1, & \varphi \in [0, 2\pi]. \end{cases}$$

We zien op deze manier dus dat er een geïsoleerde periodieke oplossing bestaat (dit heet een "limit cycle") voor $r = 1$. Wat gebeurt er met de oplossingen voor $0 < r < 1$? (vergelijk dit ook eens met je antwoord in

---

¹zie het bestand DV2.pdf.

onderdeel b)!).²

d) Schets in het xy -vlak enkele oplossingskrommen voor $0 \leq r < 1$, $r = 1$ en $r > 1$.

Opdracht A2 $\leftrightarrow$ Les 7 en Les 8 (20 punten)

Beschouw vervolgens het stelsel niet-lineaire DV-en:

$$\begin{cases} \dot{x} = -y^{2n-1}, & n = 1, 2, 3, \dots \\ \dot{y} = x^{2n-1}. \end{cases} \quad (2)$$

a) De oorspong is het enige stationaire (kritieke) punt. Laat zien dat voor elke oplossing van stelsel (2) geldt:

$$x^{2n} + y^{2n} = \text{constant}.$$

D.w.z. de oplossingen van dit stelsel zijn gesloten (periodieke) krommen voor elke $n = 1, 2, 3, \dots$

b) Welke eigenwaarden van de Jacobiaan vind je?³

c) Schets enkele oplossingen (krommen) in het xy -vlak voor $n = 2$ en vergelijk deze met de oplossingen voor $n = 1$.

✂ Maak ook een schets van de oplossingen $x(t)$ en $y(t)$ voor deze twee gevallen.

d) Bespreek de verandering van de krommen voor toenemende waarden van n ; wat verwacht je voor " $n \rightarrow \infty$ "?

---

²Dit voorbeeld laat zien dat er een verschil kan zitten tussen het gelineariseerde en het oorspronkelijke niet-lineaire stelsel: let dus goed op i.h.a.!

³Let op: dit betekent dus dat, voor $n = 2, 3, \dots$, geen van de, in de les besproken, oplossingen van het gelineariseerde stelsel hier gebruikt kunnen worden!

Opdracht B $\leftrightarrow$ Les 10 (30 punten)

Beschouw de functies $f(x, y) = x^2 - y - \frac{1}{5}$ en $g(x, y) = y^2 - x - \frac{3}{10}$.

a) Schets de krommen $f(x, y) = 0$ en $g(x, y) = 0$ en beschrijf de methode van Newton-Raphson⁴ voor het stelsel:

$$\begin{cases} f(x, y) = 0, \\ g(x, y) = 0. \end{cases} \quad (3)$$

✂ Bepaal ook de Jacobi-matrix (Jacobiaan) voor dit stelsel.

b) Doe twee experimenten met de methode uit onderdeel a).

✂ Kies voor experiment 1 als startwaarde $(x_0, y_0) = (1.2, 1.2)$ en voor experiment 2 als startwaarde $(x_0, y_0) = (-0.2, -0.2)$.

✂ Bereken (x_1, y_1) , (x_2, y_2) en (x_3, y_3) voor beide experimenten.

✂ Maak voor beide experimenten tabellen met de iteratiewaarden (x_i, y_i) (in de tweede en derde kolom van de tabel) als functie van de index i (in de eerste kolom van de tabel).⁵

✂ Converteert de methode? Hoe zie je dat in de tabelwaarden?

c) Teken de berekende punten in de figuur uit onderdeel a).

✂ Schets, m.b.v. pijlen, in deze figuur ook het iteratieve proces uit onderdeel b).

---

⁴zie het bestand NR.pdf.

⁵Geef de antwoorden in de tabellen in ZES cijfers achter de komma nauwkeurig!

Opdracht C ↔ Les 12 (30 punten)

Beschouw de volgende inhomogene differentiaalvergelijking (DV) van Airy:

$$y''(x) - \sin(x) y(x) = e^{-x}, \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = 0. \quad (4)$$

a) Neem aan dat de oplossing geschreven kan worden als:

$$y(x) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n.$$

✂ Bepaal de coëfficiënten a_n voor $n = 0, 1, 2, \dots$ tot en met $n = 10$.

b) Schets de benaderende oplossing van DV (4)

$$\sum_{n=0}^N a_n x^n$$

op het interval $x \in [0, 5]$ voor olopende waarden van N : $N = 1, 2, \dots, 10$.